

MINISTERSTWO
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Sekretarz Stanu
Jarosław Duda

DPS-V-0700-25-2-4955/WW/11

P. T. Kwiecień
KANCELARIA
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 6.08.11
nr 8149 podpis *[Signature]*

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 6.08.11

nr 4434 podpis *Borusiewicz*

Warszawa, 71 sierpnia 2011 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Jarosław Duda

Odpowiadając na oświadczenie złożone przez senatora Stanisława Bisztygę na 81. posiedzeniu Senatu w dniu 29 lipca 2011 roku, przesłane przez Pana Marszałka przy piśmie z dnia 2 sierpnia, znak BPS/DSK-043-3886/11, w sprawie doniesień o trudnej sytuacji środowiskowych domów samopomocy, zwłaszcza w województwie małopolskim, przedstawiam poniższe wyjaśnienia.

Prowadzenie środowiskowych domów samopomocy należy do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat lub gminę.

Kwestie dotyczące wysokości dotacji z budżetu państwa na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia ośrodków wsparcia (w tym środowiskowych domów samopomocy) oraz ustalania średniej miesięcznej wojewódzkiej kwoty dotacji na jednego uczestnika w ŚDS uregulowane są w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. Nr 175 z 2009 r., poz. 1362 z późn. zm.). Środki na bieżące finansowanie środowiskowych domów samopomocy planowane są w budżetach wojewodów. Wojewoda ustala wysokość dotacji dla każdej jednostki. Zgodnie z art. 51c ustawy o pomocy społecznej jednostka samorządu terytorialnego może, w uzgodnieniu z wojewodą, utworzyć ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi lub uruchomić zajęcia w takim ośrodku, z uwzględnieniem możliwości ich sfinansowania ze środków budżetu państwa. Miesięczną kwotę dotacji budżetu państwa na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi ustala wojewoda jako iloczyn aktualnej liczby osób korzystających z usług w tych ośrodkach oraz średniej miesięcznej wojewódzkiej

kwoty dotacji na jednego uczestnika, nie wyższej jednak niż średnia miesięczna kwota dotacji wyliczona dla województwa. Kwota dotacji może być zwiększona, nie więcej jednak niż o 20%, w zależności od liczby uczestników oraz zakresu, jakości i rodzaju świadczonych usług. W powyższej sprawie organ prowadzący ŚDS lub zlecający prowadzenie może wystąpić do właściwego wojewody. Środki te są planowane w ramach ogólnego limitu środków przekazywanych przez Ministerstwo Finansów dla poszczególnych Wojewodów.

Ponadto informuję, że najniższa krajowa średnia dotacja na 1 uczestnika ŚDS wynosi 780 zł w województwie lubuskim, najwyższa zaś jest w województwie śląskim i wynosi 1080 zł, natomiast wysokość średniej dotacji kształtuje się od 900 zł do 1000 zł. Należy jednak zauważyć, że w województwach o niższych dotacjach, miesięczna dotacja na 1 uczestnika wzrasta corocznie.

Informuję również, że corocznie planowana jest rezerwa celowa budżetu państwa na rozwój sieci ośrodków wsparcia, w tym środowiskowych domów samopomocy. Środki te przeznaczane są na uruchamianie nowych miejsc w nowych lub już istniejących środowiskowych domach samopomocy, a także na remonty i doposażenie starszych jednostek tego typu. Pozyskanie dodatkowych środków dla jednostki może być realizowane poprzez uruchomienie nowych miejsc (oczywiście pod warunkiem, że są takie potrzeby), a nie koniecznie poprzez wzrost wysokości dotacji na 1 uczestnika. Środki z rezerwy celowej nie mogą być przeznaczone na wzrost dotacji w województwie. Ponadto co roku planowane są środki w budżecie resortu na realizację programów w zakresie rozwoju sieci oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Środki takie mogą także wesprzeć działalność środowiskowego domu samopomocy, czy też realizację specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.

Z informacji Wydziału Polityki Społecznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego (WPS MUW) wynika, że w 2010 roku w ramach dotacji z budżetu państwa ośrodkom wsparcia w Małopolsce, które sprawują opiekę nad osobami z zaburzeniami psychicznymi, przekazane zostały środki finansowe (w ramach wydatków bieżących i inwestycyjnych związanych z rozwojem infrastruktury środowiskowych domów samopomocy) w wysokości 25 253 269,96 zł. Z powyższej kwoty:

- **Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Kętach** ul. Żwirki i Wigury 27a otrzymał środki w wysokości 427 911,34 zł.
- **Środowiskowy Dom Samopomocy w Wadowicach** z filią w Andrychowie otrzymał środki w wysokości 740 460,00 zł (w tym z rezerwy celowej 39 780,00 zł),

- **Środowiskowy Dom Samopomocy w Jordanowie** (Powiat Sucha Beskidzka) otrzymał środki w wysokości **319 114, 00 zł**.

W samej Suchoj Beskidzkiej nie funkcjonuje tego typu jednostka.

ŚDS w Kętach w okresie od lipca 2010 r. do grudnia 2010 r. otrzymywał podwyższoną dotację w wysokości 913 zł na jednego uczestnika miesięcznie (w jednostce jest 40 miejsc). Ze względu na to, że jednostka przestała spełniać kryterium uprawniające do otrzymywania podwyższonej dotacji, od 1 stycznia 2011 roku do czerwca 2011 roku kwota dotacji na jednego uczestnika w ŚDS w Kętach wynosiła 870 zł. Od 1 lipca br., zgodnie z nowymi kryteriami, ŚDS otrzymuje 913 zł na jednego uczestnika.

ŚDS w Wadowicach z filią w Andrychowie od lipca 2010 roku otrzymuje dotację w wysokości 913 zł na jednego uczestnika (w jednostce jest 70 miejsc). Jednostka ta od 2008 roku realizuje inwestycję związaną z adaptacją budynku w Andrychowie, w związku z czym otrzymywała dodatkowe środki finansowe z przeznaczeniem na remonty i inwestycje, łącznie w wysokości 802 780,00 zł, z uwzględnieniem 275 000, 00 zł przekazanych jednostce w bieżącym roku. Mając na uwadze, że rezerwa celowa przekazana przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej wynosiła łącznie 1 349 162,00 zł (w Małopolsce funkcjonuje 70 środowiskowych domów samopomocy) są to znaczące środki.

ŚDS w Jordanowie od lipca do listopada 2010 roku otrzymywał 913 zł miesięcznie na jednego uczestnika (w jednostce jest 30 miejsc). Ze względu na to, że jednostka przestała spełniać kryterium uprawniające do otrzymywania podwyższonej dotacji od grudnia 2010 roku do czerwca 2011 roku kwota dotacji na jednego uczestnika w ŚDS w Jordanowie wynosiła 870 zł. Od 1 lipca br., zgodnie z nowymi kryteriami, ŚDS otrzymuje 913 zł na jednego uczestnika.

Z analizy danych przekazanych przez jednostki do Wydziału Polityki Społecznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego wynika, że sytuacja domów funkcjonujących w Małopolsce jest zróżnicowana i zależy również od sposobu zarządzania jednostką. Ponadto sytuacja finansowa w jednostkach posiadających 15 - 20 miejsc dotowanych jest znacznie trudniejsza niż w domach z większą liczbą miejsc. Do końca bieżącego roku, w ramach nadzoru, Wydział Polityki Społecznej MUW planuje wizytacje we wszystkich ośrodkach. Ich celem jest ocena sytuacji domów w perspektywie osiągnięcia standardu wskazanego w rozporządzeniu w sprawie środowiskowych domów samopomocy oraz ocena możliwości finansowania priorytetowych potrzeb i rzetelnego gospodarowania środkami publicznymi.

Wojewoda Małopolski realizując dyspozycję zawartą w art. 51c ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) od

lipca 2011 roku podwyższył średnią miesięczną wojewódzką kwotę dotacji na jednego uczestnika w środowiskowym domu samopomocy do wysokości 913 złotych. Ponadto domy sprawujące opiekę nad uczestnikami posiadającymi schorzenia wymagające dodatkowej opieki, takie jak autyzm, głębokie upośledzenie umysłowe, Alzheimer (w przypadku, gdy w zajęciach środowiskowego domu samopomocy uczestniczy więcej niż połowa osób posiadających ww. schorzenia), do końca bieżącego roku będą otrzymywać dotację podwyższoną, w wysokości 957 złotych.

WPS MUW przekazał jednostkom informację, że w przypadku zrealizowania programów naprawczych i osiągnięcia standardów określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz. 1586), mogą one ubiegać się o podwyższoną dotację za pośrednictwem organu prowadzącego lub zlecającego realizację zadania. Wnioski powyższe zostaną uwzględnione zgodnie z możliwościami finansowymi budżetu Wojewody

Kryterium decydującym o kwocie dotacji jest wysokość środków przekazanych przez Ministerstwo Finansów oraz potrzeby wynikające z realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej w województwie małopolskim. Mając na uwadze posiadane w budżecie środki oraz konieczność zapewnienia bieżącego finansowania wszystkich jednostek, rozwój infrastruktury ŚDS i podnoszenie standardów usług Wojewoda Małopolski, dokonuje podziału środków zgodnie z istniejącymi możliwościami finansowymi oraz realizowaną w województwie strategią rozwoju sieci ŚDS. Doceniając wagę zadań realizowanych przez ośrodki wsparcia, konieczność podnoszenia usług świadczonych w środowiskowych domach samopomocy oraz spełnienie standardów usług określonych w rozporządzeniu w sprawie domów samopomocy, Wojewoda Małopolski podejmuje starania mające na celu zapewnienie realizacji zadań na poziomie zgodnym z posiadanymi możliwościami finansowymi. Na terenie województwa małopolskiego funkcjonuje 69 środowiskowych domów samopomocy z 2412 miejscami.

Na wysokość dotacji wpływa również fakt, iż do roku 2007 dotacja przekazywana na ŚDS w województwie małopolskim należała do jednej z najniższych w kraju. Od roku 2008, pomimo trudnej sytuacji finansowej dotacja jest systematycznie podwyższana, jednak nie jest możliwe, przy obecnym poziomie budżetu państwa, szybkie zniwelowanie różnic, mających wieloletnie podłoże.

Sekretarz Stosu
Jarosław Duś